

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα,
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 756**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων/ΑΚΕ
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: «Μέτρα για την υγιεινή και ασφάλεια εργαζομένων με αφορμή το τραγικό εργατικό δυστύχημα στον Ατμοηλεκτρικό Σταθμό Αγίου Δημητρίου Κοζάνης».

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ.6058/584/16-4-2021 ΕΡΩΤΗΣΗ/ΑΚΕ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Γιώργο Μουλκιώτη, Βασίλη Κεγκέρογλου, Γιώργο Αρβανιτίδη και Γιώργο Καμίνη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Οι γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία, περιέχονται στον Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.3850/2010 (84 Α').

Βασικό χαρακτηριστικό του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων, να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων, να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφαλείας και (όπου προβλέπεται) Ιατρού Εργασίας, να παρέχει κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, καθώς και να διασφαλίζει τον πιστοποιημένο έλεγχο καλής λειτουργίας του κάθε φύσης εξοπλισμού του σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Επιπλέον, ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση αλλά και οι εργοδότες των εργαζομένων των άλλων επιχειρήσεων που εκτελούν εργασίες στην επιχείρησή του, να ενημερώνονται και να λαμβάνουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τους κινδύνους για την υγεία και ασφάλεια, καθώς και τα μέτρα και τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης (άρθρο 47 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Επίσης, ο εργοδότης θα πρέπει να εξασφαλίζει σε κάθε εργαζόμενο κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση στον τομέα της υγείας και ασφάλειας, ιδίως υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών, αλλά και να εξασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι σε εξωτερικές επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες στην

επιχείρηση του, έχουν λάβει τις κατάλληλες οδηγίες όσον αφορά τους κινδύνους για την υγεία και ασφάλεια κατά τις δραστηριότητες τους σε αυτή (άρθρο 48 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Ειδικότερες διατάξεις θεσπίζονται με το Π.Δ. 1073/1981 "Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού"(260 Α'). Στο εν λόγω Π.Δ. καταγράφονται, μεταξύ άλλων, όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που πρέπει να λαμβάνονται κατά την εκτέλεση εργασιών με όργανα και εξαρτήματα ανυψωτικών μηχανημάτων (ΤΜΗΜΑ Ι, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ') συμπεριλαμβανομένων προδιαγραφών των χειριστηρίων, των συρματοσχοινών, των ειδικών κιβωτίων, κάδων ανυψώσεων κτλ. (άρθρα 58 έως 63 του Π.Δ. 1073/1981) .

Οι εργολάβοι και υπεργολάβοι οφείλουν να επιθεωρούν το προσωπικό του κάθε συνεργείου και να καθοδηγούν συνεχώς τους εργαζόμενους για τα μέτρα ασφάλειας της κάθε εργασίας (άρθρο 111 του Π.Δ. 1073/1981).

Άλλες ειδικότερες διατάξεις για τη λήψη και τήρηση μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων (πλην δημόσιων έργων) και γενικά για τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε εργοτάξιο, θεσπίζονται με το Ν. 1396/1983 "Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφάλειας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα"(126 Α') και το Π.Δ. 305/1996 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ" (212 Α').

Ο κύριος του έργου έχει την υποχρέωση τήρησης των μέτρων ασφάλειας, που εγγράφως του υποδεικνύει ο επιβλέπων του έργου, για όσο διαρκεί το έργο και για τα τμήματα του έργου που δεν έχουν αναλάβει εργολάβοι ή υπεργολάβοι ή έχει γίνει διακοπή εργασιών (άρθρο 4 του Ν. 1396/1983).

Ο επιβλέπων του έργου συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης και της εκτέλεσης του τεχνικού έργου, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, ενώ στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του περιλαμβάνονται και οι έγγραφες υποδείξεις του προς τον κύριο του έργου για τα μέτρα ασφάλειας κατά περίπτωση και φάση του έργου (άρθρο 7 του Ν. 1396/1983).

Οι εργολάβοι και υπεργολάβοι ολόκληρου ή τμήματος του έργου είναι συνυπεύθυνοι και υποχρεούνται - μεταξύ άλλων - να τηρούν όλα τα μέτρα ασφάλειας που αφορούν ολόκληρο ή τμήμα του έργου καθώς και τις υποδείξεις του επιβλέποντα το έργο σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης (άρθρο 3 και 5 του Ν. 1396/1983).

Στους εργολάβους και υπεργολάβους που συνδέονται με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο, συγκεντρώνονται όλες οι ευθύνες του εργοδότη για θέματα προστασίας και πρόληψης, σύμφωνα με τις γενικές αρχές βάσει των οποίων, στο πλαίσιο των ευθυνών τους, λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων μη αποκλειόμενου και του κυρίου του έργου όταν αυτός συνδέεται απευθείας με σχέση εργασίας με το εργαζόμενο (παρ. 4 άρθρο 2 του Π.Δ. 305/1996).

Αναπόσπαστο τμήμα των διατάξεων του Π.Δ. 305/1996 αποτελούν τα Παραρτήματά του Ι, ΙΙ, ΙΙΙ ΙV. Από αυτά ενδεικτικά αναφέρουμε το Παράρτημα ΙV "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τα εργοτάξια" και τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις για λήψη μέτρων για την προστασία των εργαζομένων από πτώσεις από ύψος και κατά τη χρήση συσκευών ανύψωσης (ΜΕΡΟΣ Β,

Τμήμα II παρ. 5 και 7) καθώς και την απαίτηση περί κατάλληλης εκπαίδευσης των εργαζομένων που χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις, μηχανές, εξοπλισμό του εργοταξίου (ΜΕΡΟΣ Β, Τμήμα III παρ. 9.1.δ).

Στο πλαίσιο των γενικών διατάξεων περί ενημέρωσης των εργαζομένων για όλα τα μέτρα υγείας και ασφάλειας, θα πρέπει – ομοίως - να ενημερώνονται με κατανοητές πληροφορίες και για τις ειδικότερες διατάξεις του Π.Δ. 305/1996 που τους αφορούν (άρθρο 10 του Π.Δ. 305/1996).

Επιπλέον, διατάξεις που καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας και μέσων ατομικής προστασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία, έχουν θεσμοθετηθεί με το Π.Δ. 395/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220 Α') - όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει - και το Π.Δ. 396/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ" (220 Α'), αντίστοιχα.

Στα άρθρα 6 και 7 του Π.Δ. 395/1994 ορίζεται η υποχρέωση των εργοδοτών για τη διάθεση πληροφοριών και την παροχή γραπτών οδηγιών χρήσης του εξοπλισμού εργασίας καθώς και για την εκπαίδευση των εργαζομένων στους οποίους έχει ανατεθεί η χρησιμοποίησή τους.

Στο άρθρο 4 του Π.Δ. 396/1994 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των εργοδοτών σε ό,τι αφορά τη διάθεση μέσων ατομικής προστασίας στους εργαζόμενους. Οι εργοδότες οφείλουν, μεταξύ άλλων, να μεριμνούν για την ικανοποιητική τους κατάσταση από την άποψη της αποτελεσματικής προστασίας των εργαζομένων, με τις αναγκαίες συντηρήσεις, επισκευές και καθαρισμούς και με την άμεση αντικατάστασή τους όταν παρουσιάζουν προχωρημένη φθορά ή έχει λήξει ο επιτρεπόμενος χρόνος χρήσης τους.

Με τα άρθρα 7 και 8 του Π.Δ. 396/1994 προστίθεται στις υποχρεώσεις του εργοδότη η ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων για τη σωστή και αποτελεσματική χρήση των μέσων ατομικής προστασίας.

Διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει τις διατάξεις της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και αφορούν πρόστιμο για καθεμία παράβαση καθώς και προσωρινή διακοπή της λειτουργίας συγκεκριμένης παραγωγικής διαδικασίας ή τμήματος ή τμημάτων ή του συνόλου της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης (άρθρο 71 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Ποινικές κυρώσεις επιβάλλονται σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει είτε με πρόθεση είτε από αμέλεια τις διατάξεις της νομοθεσίας, για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή της, και αφορούν είτε ποινή φυλάκισης είτε χρηματική ποινή ή και τα δυο κατά περίπτωση (άρθρο 72 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Β. Σύμφωνα με το άρθρο 69 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε., η διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων και γενικότερα ο έλεγχος εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εργασία εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας Σ.ΕΠ.Ε.

Κλιμάκιο από το Τμήμα Επιθεώρησης ΑΥΕ Κοζάνης-Γρεβενών, στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται το εργοτάξιο στον ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου Κοζάνης όπου έλαβε χώρα την 16^η/04/2021 το πολλαπλό εργατικό ατύχημα, μετέβη άμεσα στον τόπο του συμβάντος, στο πλαίσιο της διενέργειας

της αυτοψίας των συνθηκών του, και στη συνέχεια, κατ' επανάληψη σε μεταγενέστερες ημερομηνίες, για την συλλογή περαιτέρω στοιχείων και μαρτυριών.

Το ατύχημα συνέβη κατά τις εργασίες βαφής, με χρήση τεσσάρων αναρτημένων μεταλλικών εξεδρών εργασίας, του εσωτερικού κελύφους του Πύργου Ψύξης (ύψους 105 m) της μονάδας V του Ατμοηλεκτρικού Σταθμού Αγίου Δημητρίου. Τις εργασίες εκτελούσε η επιχείρηση *"MUEHLHAN CYPRUS LTD Υποκατάστημα Ελλάδας"*, η οποία έχει συμβληθεί από τις 10/09/2020 ως υπεργολάβος εργασιών αποκατάστασης λειτουργίας του εν λόγω Πύργου Ψύξης με την επιχείρηση ΑΒΑΞ ΑΕ, γενικό ανάδοχο του εκτελούμενου για λογαριασμό της ΔΕΗ έργου προμήθειας και εγκατάστασης συστήματος αποθείωσης καυσαερίων στην μονάδα V του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου. Για κάποιο λόγο, που ακόμα τελεί υπό διερεύνηση, το σύστημα ανάρτησης μιας από τις ανωτέρω αναφερόμενες εξέδρες εργασίας αστόχησε, με αποτέλεσμα αυτή να καταρρεύσει από ύψος 80 m παρασύροντας στο θάνατο τους δύο επιβαίνοντες εργατοτεχνίτες της υπεργολαβικής επιχείρησης.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα ως τώρα στοιχεία, δύο από τις παραμέτρους που σχετίζονται με το ατύχημα είναι η μη διενέργεια ελέγχου στην διάταξη ανάρτησης της συγκεκριμένης εξέδρας εργασίας μετά την τελευταία τοποθέτησή της και η μη έκδοση σχετικού πιστοποιητικού καταλληλότητας ανυψωτικού μηχανήματος από διαπιστευμένο φορέα βάσει της αριθ. 15085/593/2003 ΚΥΑ (1186 Β'), καθώς και το ότι οι ζώνες ασφαλείας που έφεραν οι θανόντες δεν είχαν προσδεθεί, είτε σε κάποιο σημείο της ίδιας εξέδρας (για την περίπτωση ανατροπής αυτής), είτε σε κατάλληλη διάταξη συγκράτησης έναντι πτώσης ανεξάρτητη της εξέδρας. Η έκθεση έρευνας του εργατικού ατυχήματος είναι υπό σύνταξη και μετά την ολοκλήρωσή της θα διαβιβαστεί αρμοδίως στην αρμόδια εισαγγελική αρχή, επισημαίνεται δε ότι αυτή ενέχει και θέση μηνυτήριας αναφοράς για τις ελλείψεις σε μέτρα ασφάλειας και υγείας που θα τεκμηριωθούν.

Σημειώνεται ότι για του δύο θανόντες εργατοτεχνίτες είχε υποβληθεί Ε3/Αναγγελία πρόσληψης στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ και ότι αυτοί απασχολούνταν εντός του ωραρίου τους.

Πάντως από την έναρξη κατασκευής του έργου προμήθειας και εγκατάστασης συστήματος αποθείωσης καυσαερίων στην μονάδα V του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου (Ιανουάριος 2019) μέχρι σήμερα, το ΤΕΑΥΕ Κοζάνης-Γρεβενών έχει πραγματοποιήσει συνολικά δεκαεννιά (19) ελέγχους και επανελέγχους για θέματα αρμοδιότητάς του στην ανάδοχο ΑΒΑΞ Α.Ε. και σε υπεργολάβους της, στη συνέχεια των οποίων επέβαλε δύο πρόστιμα συνολικού ύψους 6.100 € και υπέβαλε μια μηνυτήρια αναφορά για διαπιστωθείσες παραβάσεις.

Γ. Ως προς τα μέτρα στήριξης των οικογενειών των θυμάτων, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα, τα μέλη της οικογένειάς του δικαιούνται σύνταξη με τις οικείες διατάξεις και ανεξαρτήτως του χρόνου ασφάλισής του.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, δικαιούνται σύνταξη τα παρακάτω μέλη της οικογένειάς του:

α. Ο επιζών σύζυγος, με την προϋπόθεση ο έγγαμος βίος να έχει διαρκέσει τρία (3) έτη.

β. Τα νόμιμα τέκνα, τα νομιμοποιηθέντα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά με τη προϋπόθεση ότι είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους ή κατά το χρόνο θανάτου του ασφαλισμένου να είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητα τους επήλθε πριν από την συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή, η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους.

γ. Ο διαζευγμένος σύζυγος εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: ο πρώην σύζυγος να κατέβαλλε σε αυτόν ή να υποχρεούτο να του καταβάλλει διατροφή, να είχε

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΔΑ' με UID: 60995f096c14a7113a3258eb στις 17/05/21 17:18

Σελίδα 4 από 5

συμπληρώσει δέκα (10) έτη έγγαμου βίου, το διαζύγιο να μην οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό υπαιτιότητας του αιτούντος την αίτηση, να μην έχει τελεστεί άλλος γάμος και τέλος, το μέσο μηνιαίο ατομικό φορολογητέο εισόδημά του να μην υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων που καταβάλλεται από τον τ. Ο.Γ.Α.

Εξάλλου, σύμφωνα με το Φ80000/12148/273/2018 έγγραφο του Τμήματος Σύνταξης και Επιδομάτων Αναπηρίας της Δ/νσης Παροχών Κύριας Σύνταξης του Υπουργείου μας, σε περίπτωση θανάτου από 13.05.2016 και εφεξής που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν.4387/2016, σύμφωνα με την οποία σε καμιά περίπτωση το ποσό της σύνταξης που επιμερίζεται μεταξύ των προσώπων που δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12, δε μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της Εθνικής Σύνταξης για 20 έτη ασφάλισης ήτοι σε 768 ευρώ.

Δ. Τέλος, όσον αφορά τη χορήγηση των αιτηθέντων εγγράφων, σας γνωρίζουμε ότι αυτή προσκρούει στις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως τις έχει ερμηνεύσει το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης του ΣΕΠΕ, το οποίο έχει εισηγηθεί αρνητικά σε παρόμοιες περιπτώσεις αιτημάτων, περιλαμβανομένων και ΑΚΕ στη Βουλή. Συγκεκριμένα, τα πορίσματα των ελέγχων (δελτία ελέγχου) που επιδόθηκαν στην επιχείρηση ΑΒΑΞ ΑΕ και στην εργοδότη των θανόντων "ΜΥΕΗΛΗΑΝ CYPRUS LTD Υποκατάστημα Ελλάδας" μετά το συμβάν ή/και σε προγενέστερο χρόνο, όπως και η υπό σύνταξη έκθεση έρευνας του δυστυχήματος αποτελούν διοικητικά έγγραφα που χορηγούνται στους έχοντες εύλογο ενδιαφέρον όπως η εν λόγω έννοια έχει εξειδικευτεί με την υπ' αρ. 1214/2000 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, πράγμα που δεν συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση. Επιπλέον, η μη κατάθεση της έκθεσης έρευνας θεμελιώνεται στο ότι η έκθεση, πέραν του ότι αποτελεί στοιχείο του φακέλου δικογραφίας μιας εν εξελίξει δικαστικής διαδικασίας, κατά κανόνα περιέχει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα των θυμάτων εργαζομένων, ή/και απόρρητα επιχειρησιακά δεδομένα, π.χ. ευαίσθητες πληροφορίες για την παραγωγική διαδικασία των επιχειρήσεων, ενώ οι επιθεωρητές του ΣΕΠΕ, σύμφωνα με την κειμένη εργατική νομοθεσία, δεσμεύονται νομικά για την τήρηση του απορρήτου των πληροφοριών και των στοιχείων που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ